

Bostadsutskottets betänkande

1983/84:6

om ändring i brandlagen m. m. (prop. 1983/84:6 och prop. 1983/84:13)

1 Propositionerna

Regeringen har i proposition 1983/84:6 (försvarsdepartementet) föreslagit riksdagen att godkänna de principer för ersättning för skador till följd av naturolyckor som i propositionen förordats.

Regeringen har i proposition 1983/84:13 (försvarsdepartementet) föreslagit riksdagen att anta ett förslag till lag om ändring i brandlagen (1974:80).

Ändringen innebär att den nuvarande befogenheten för regeringen att besluta om ersättning av statsmedel till kommuner för kostnad för räddningstjänst delegeras till statens brandnämnd.

Förslaget har fogats som bilaga till detta betänkande.

2 Motionen

I den med anledning av proposition 1983/84:13 väckta motionen 1983/84:39 av Per Olof Håkansson (s) hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts som samordnings- och kostnadsansvar vid räddningstjänstingripanden m. m.,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om samordning av saneringsarbete efter vissa räddningstjänstingripanden m. m.

3 Utskottet

Vad i propositionerna 6 och 13 föreslagits har inte givit utskottet anledning till erinran eller särskilt uttalande. Förslagen tillstyrks.

I motion 39 tas upp frågan om utformningen av det statliga lednings- och kostnadsansvaret vid räddningstjänstingripanden samt ledningsansvaret vid saneringsarbeten till följd av vissa olyckor.

Enligt vad som framhålls i motionen skall länsstyrelsen överta ledningsansvaret vid mera omfattande räddningsåtgärder. Samtidigt innebär länsstyrelsens övertagande av ledningen för räddningstjänsten att kommun är berättigad till ersättning av statsmedel enligt bestämmelserna i 20 § brandlagen. Denna ordning har enligt motionären inneburit att länsstyrelsen i vissa fall avstått från att ingripa. För att komma till rätta med detta problem föreslås i motionens yrkande 1 att ledningsansvaret skall frikopplas från kostnadsansvaret.

Utskottet delar motionärens uppfattning att utgångspunkten för om länsstyrelsen skall överta ledningsansvaret bör vara att den mest lämpliga ledningen och samordningen av räddningstjänstarbetet skapas. Detta kan enligt utskottets mening ske endast om lednings- och kostnadsansvaret åtskiljs på sätt som föreslås i motion 39.

Enligt vad utskottet erfarit kommer räddningstjänstkommittén i sitt slutbetänkande Effektiv räddningstjänst att behandla frågan om lednings- och kostnadsansvaret. Detta betänkande kommer att avges i början av år 1984.

Vad i motion 39 yrkande 1 anförs bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

I motionens yrkande 2 föreslås att länsstyrelsen skall kunna överta ledningsansvaret även för det saneringsarbete som ofta kan behövas på grund av inträffat större oljeutflöde. Också i detta fall föreslås lednings- och kostnadsansvaret bli åtskilt.

Även i vad gäller sanering bör enligt utskottets mening övervägas om inte länsstyrelsen i enlighet med vad som föreslås i motionen skall kunna överta ledningsansvaret utan att därmed följer ett kostnadsansvar. Särskilt gäller detta saneringsarbetet vid större oljeutflöden, som ofta kan vara mycket omfattande och som också kan beröra flera kommuner. Vad i motion 39 yrkande 2 anförs bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Regeringen bör i lämpligt sammanhang förelägga riksdagen förslag i enlighet med vad i motionen hemställts. Utskottet förutsätter därvid att i de förberedelser som kommer att föregå förslaget till riksdagen kontakter tas med representanter för kommunerna.

Utskottet hemställer

1. beträffande *principerna för ersättning för skador till följd av naturolyckor* att riksdagen godkänner vad i proposition 1983/84:6 förordats,
2. beträffande *ändring i brandlagen* att riksdagen med bifall till proposition 1983/84:13 antar det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändring i brandlagen (1974:80),
3. beträffande *samordnings- och kostnadsansvaret vid räddningstjänstingripanden m. m.* att riksdagen bifaller motion 1983/84:39 yrkande 1,
4. beträffande *samordning av saneringsarbetet efter vissa räddningstjänstingripanden m. m.* att riksdagen bifaller motion 1983/84:39 yrkande 2.

Stockholm den 17 november 1983

På bostadsutskottets vägnar

KJELL A. MATTSSON

Närvarande: Kjell A. Mattsson (c), Oskar Lindkvist (s), Rolf Dahlberg (m), Thure Jadestig (s), Knut Billing (m), Magnus Persson (s), Bertil Danielsson (m), Birgitta Hambræus (c), Per Olof Håkansson (s), Kerstin Ekman (fp), Tore Claeson (vpk), Margareta Palmqvist (s), Nils Nordh (s), Jan-Eric Virgin (m) och Bengt-Ola Rytter (s).

**Regeringens förslag till
Lag om ändring i brandlagen (1974: 80)**

Bilaga

Härigenom föreskrivs att 21 § brandlagen (1974: 80) skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 §¹

Kommun är berättigad till ersättning av statsmedel för kostnad för

1. räddningstjänst med anledning av oljeutflöde till havs eller i kustvattnen, Vänern, Mälaren, Göta älv, Trollhätte kanal eller Södertälje kanal,

2. sanering av oljeskada som har uppstått till följd av utflöde som avses under 1.

Ersättning enligt första stycket utgår endast för den del av kostnaden som överstiger ett av regeringen fastställt belopp.

Kommun är vidare berättigad till ersättning av statsmedel för kostnad för räddningstjänst vid annat nödläge efter vad regeringen i varje särskilt fall bestämmer.

Kommun är berättigad till ersättning av statsmedel för kostnad för

1. räddningstjänst med anledning av oljeutflöde till havs eller i kustvattnen, Vänern, Mälaren, Göta älv, Trollhätte kanal eller Södertälje kanal,

2. sanering av oljeskada som har uppstått till följd av utflöde som avses under 1,

3. räddningstjänst vid annat nödläge.

Ersättning utgår endast för den del av kostnaden som överstiger en självrisk. Självrisken beräknas enligt grunder som regeringen fastställer.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1984.

¹ Senaste lydelse 1979: 404.